

Republika Hrvatska
Županijski sud u Splitu
Split, Gundulićeva 29a

Poslovni broj: Gž R-217/2020-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Splitu, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Luke Grgata kao predsjednika vijeća, te Denis Pancirov Parcen kao sutkinje izvjestiteljice i članice vijeća i Andree Boras Ivanišević kao članice vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice N. K., OIB: ..., K. G., zastupane po punomoćnici M. M. O., odvjetnici u V., protiv tuženika T. M., OIB: ..., T., zastupanog po punomoćnicama iz Zajedničkog odvjetničkog ureda P. & M., V., radi utvrđenja odluke o otkazu ugovora o radu nedopuštenom, odlučujući o žalbi tužiteljice protiv presude Općinskog suda u Varaždinu poslovni broj Pr-187/19-14 od 20. prosinca 2019., u sjednici vijeća održanoj dana 27. veljače 2020.,

presudio je

Odbija se žalba tužiteljice kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Varaždinu poslovni broj Pr-187/19-14 od 20. prosinca 2019.

Obrazloženje

Prvostupanjskom pobijanom presudom točkom I izreke odbijen je zahtjev tužiteljice koji glasi:

"1. Utvrđuje se da je Odluka tuženika T. M., kao vlasnika obrta M., T. M., T., OIB: ..., o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 31. svibnja 2019. kojom je tuženik otkazao tužiteljici N. K., K. G., OIB: ..., nije dopuštena i da radni odnos tužiteljice kod tuženika nije prestao.

2. Određuje se sudski raskid Ugovora o radu sklopljenog 1. listopada 2006. Uz Aneks i Ugovor o radu sklopljenog 1. ožujka 2013. između tužiteljice N. K., K. G., OIB: ... i tuženika T. M., G. K., kao vlasnika obrta M., T. M., T., OIB: ..., sa danom 3. studenog 2019.

3. Nalaže se tuženiku T. M., G. K., kao vlasniku obrta M., T. M., T., OIB: ..., da u roku od 8 dana platiti tužiteljici N. K., K. G., OIB: ...:

- na ime naknade štete sudskog raskida ugovora o radu iznos 55.175,00 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana zaključenja glavne rasprave po stopi koja se

određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena pa do isplate.

- na ime naknade plaće iznos od 7.156,33 kn za mjesec lipanj 2019. godine sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 15. srpnja 2019. i to na iznos od 6.648,11 kn kao i daljnji iznos od 7.156,33 kn za svaki sljedeći mjesec do 3. studenog 2019. zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od 6.648,11 kn tekućom od 15-og dana u mjesecu za prethodni mjesec pa do isplate i to po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, pa do isplate.

4. Nalaže se tuženiku da nadoknadi tužiteljici prouzročeni parnični trošak, zajedno sa zakonskim zateznim kamatom tekućim od dana donošenja presude pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena u roku od 8 dana."

Točkom II. izreke naloženo je tužiteljici da nadoknadi tuženiku prouzročeni parnični trošak u iznosu od 7.500,00 kn u roku od 8 dana dok se sa preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troškova postupka od 2.500,00 kn tuženik odbija.

Pravovremeno podnesenom žalbom tu presudu pobija tužiteljica zbog pogrešno i nepotpunog činjeničnog stanja, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. i članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje u tekstu: ZPP) kao i odluke o troškovima postupka, predlaže da se žalba usvoji na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev te obveže tuženika na naknadu parničnih troškova uvećano za trošak žalbenog postupka, a podredno da se presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak

U odgovoru na žalbu tužiteljice tuženik poriče navode žalbe i predlaže istu odbiti kao neosnovanu.

Žalba nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice:

- da se utvrdi da je Odluka tuženika T. M. vlasnika obrta M. o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 31. svibnja 2019. kojom je tuženik otkazao tužiteljici nije dopuštena i da radni odnos tužiteljice kod tuženika nije prestao;
- da se odredi sudski raskid ugovora o radu s danom 3. studenog 2019.;
- da se naloži tuženiku isplata od 55.175,00 kn na ime naknade, zatim 7.156,00 kn na ime naknade plaće za lipanj 2019., 7.156,33 kuna za srpanj sa odgovarajućom kamatom.

Ispitujući pobijanu presudu povodom žalbe tužiteljice glede ukazane apsolutno bitne povrede odredaba ZPP-a iz članka 354. stavka 11. ovaj sud utvrđuje da prvostupanjski sud nije počinio ukazanu bitnu povredu, budući da presuda sadrži jasne, valjane i obrazložene razloge o odlučnim činjenicama te se ista može ispitati.

Istovremeno nije počinjena ni bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. u svezi sa člankom 213. stavkom 2. točkom 1. ZPP-a kojom je određeno da sud može odrediti prekid postupka ako je učinjeno kazneno djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, tko je počinitelj i tko je odgovoran, a osobito kad se pojavi sumnja da je sud ili vještak dao lažan iskaz ili je isprava upotrijebljena kao dokaz lažna. Međutim, već iz samog izričaja odredbe članka 213. stavka 2. točke 1. ZPP-a određeno je da sud može odrediti prekid postupka, što znači da sud može ali i ne mora odrediti prekid postupka.

Ispitujući pobijanu presudu povodom žalbe, a ujedno i po službenoj dužnosti temeljem odredbe članka 365. stavka 2. ZPP-a ovaj sud utvrđuje da prvostupanjski sud nije počinio niti jednu od bitnih povreda normiranih odredbom članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a.

Tužiteljica u žalbi daje svoje viđenje spora, na način da preocjenjuje izvedene dokaze suprotstavljajući svoju ocjenu sudskoj ocjeni (članak 8. ZPP-a) i time upućuje na prigovor pogrešno i nepotpuno utvrđene činjeničnog stanja. Međutim, time što utvrđene činjenice i provedene dokaze sud nije tumačio u skladu s stavom žaliteljice nije učinjena bitna povreda odredbi ZPP-a iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a.

Uostalom, sud ima pravo na slobodnu ocjenu provedenih dokaza (članak 8. ZPP-a) i ovlast odlučivanja o dokazima koje će provesti radi utvrđenja odlučnih činjenica (članak 220. stavak 2. ZPP-a), pa postupanjem prema tim ovlastima time što žaliteljica ocjenom dokaza nije zadovoljna i smatra da sud nije mogao na temelju provedenih dokaza odbiti tužbeni zahtjev, prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka.

Uostalom uz odgovor na žalbu dostavljeno je i rješenje Županijskog suda u Varaždinu broj Kir-460/2019 od 29. listopada 2019. iz kojeg je razvidno da je odbijena žalba oštećene kao tužiteljice N. K. M. kao neosnovana, u predmetu protiv osumnjičenog T. M. zbog kaznenog djela iz članka 139. stavka 2. Kaznenog zakona.

Iz postupka proizlazi:

- da je tuženik tužiteljici 05. lipnja 2019. uručio Odluku o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 31. svibnja 2019. kojom je tužiteljici otkazan ugovor o radu sklopljen 01. listopada 2006. uz aneks tog ugovora za radno mjesto računovođe zbog osobito teške povrede obveze iz radnog odnosa,

- da je tužiteljica u smislu odredbe članka 133. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14 i 12/17; dalje u tekstu: ZR) podnijela zahtjev za zaštitu prava, kojem zahtjevu tuženik nije udovoljio te je ista u smislu odredbe članka 133. stavka 2. ZR-a podnijela u zakonskom roku tužbu,

- da je tuženik njezin suprug, te da je u tijeku postupak radi razvoda braka pred istim sudom pod poslovnim brojem Pob-119/19 radi podjele bračne stečevine,

- da tuženik nije pozvao tužiteljicu da iznese obranu jer smatra da postoje razlozi zbog kojeg nije to opravdano očekivati,

- da je tužitelj nositelj obrta, a da je tužiteljica s istim imala zasnovan radni odnos.

Odredbom članka 116. ZR-a normirano je da ako poslodavac i radnik imaju opravdan razlog za otkaz ugovora o radu sklopljen na neodređeno ili određeno vrijeme bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog roka (izvanredni otkaz), ako zbog osobito teške povrede

obveze iz radnog odnosa ili neke druge osobito važne činjenice, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obiju ugovornih stranaka, nastavak radnog odnosa nije moguć, a ugovor o radu može se otkazati samo u roku od 15 dana od dana saznanja za činjenicu na koje se temelji otkaz.

Iz obrazloženja odluke o otkazu ugovora o radu proizlazi da je tužiteljica verbalno i fizički napala direktora tuženika na radnom mjestu. Tužiteljica u tijeku postupka tvrdi da se njeno ponašanje ne može podvesti kao osobito teška povreda iz radnog odnosa, ali ista ne osporava da je 30. svibnja 2019. u radnim prostorijama tuženikovog obrta došlo do svađe između nje i tuženika koji je vezan za postupak razvoda braka i podjele njihove imovine te nije u nikakvoj vezi sa njenim radnom kod tuženika.

Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da iz iskaza svjedoka proizlazi da se tužiteljica neprimjereno ponašala prema direktoru tuženika na radnom mjestu jer nije sporno da su se tužiteljica i tuženik za vrijeme radnog vremena nalazili u poslovnim prostorijama poslodavca i da u tom smislu ne predstavljaju supružnike već radnike – djelatnike navedenog obrta te se u tom smislu trebaju ophoditi jedan prema drugome na kulturnan i primjeren način, a svoje bračne odnose treba riješiti izvan toga. Prema tome bez obzira na bračne probleme i nesuglasice koje tužiteljica ima sa tuženikom ista ga nije smjela verbalno i fizički napasti na radnom mjestu, vikati, vrijeđati ga i sl., jer je dužna u smislu odredbe članka 7. stavka 1. ZR-a preuzeti posao prema uputama poslodavca u skladu sa naravi i vrsti rada i dužna se pridržavati odredaba ZR-a i drugih propisa.

Kada radnik ne postupi na navedeni način odnosno ponaša se suprotno zakonu, poslodavac s pravom ističe da je zbog toga izgubio povjerenje u njega.

I prema utvrđenju ovog suda niti jedan poslodavac nije dužan trpjeti u radnom procesu radnika u kojeg opravdano nema povjerenje koji svojim postupcima bez obzira na njihove odnose nanosi izravnu štetu odnosno koju bi i ubuduće mogao jednako tako postupati i kršiti obveze iz radnog odnosa. Sasvim je životno i logično da se poslodavac osjećao poniženim, a posebno zbog fizičkog napada, a vikanje i fizički napad na njega predstavlja neprihvatljivo ponašanje, stoga nije bilo moguće nastavak rada tužiteljice kod tuženika te nije bilo ni opravdano očekivati da joj se omogući iznošenje obrane i na taj način nije povrijeđena procedura davanja otkaza.

Prema pravilnom utvrđenju suda prvog stupnja pravilna je i zakonita odluka o izvanrednom otkazu ugovora o radu zbog osobito teške povrede iz radnog odnosa, a odluka o izvanrednom otkazu donesena je u roku od 15 dana od dana saznanja za tu činjenicu, pa kako je otkaz dopušten istoj ne pripadaju prava iz radnog odnosa kao što su naknada plaće odnosno naknada štete.

Obrazloženje odluke o otkazu sadrži sve propisane elemente te se iz obrazloženja razaznaje da je tužiteljica "dana 30. svibnja 2009. fizički i verbalno napala poslodavca vrijeđala ga, vikala, fizički nagurala i upadala u poslovne prostorije, i to pred drugim radnicima koji su svjedočili događaju". Opisani događaj, osim što je apsolutno neprihvatljiv uzrokovao je nemir i uzrujanost kod ostalih radnika koji su bili prisutni.

Prema tome, na koji je način došlo do fizičkog napada i sa kojim posljedicama ne traži se kriminalna količina.

Isto tako više je nego logično i životno da je nastavak radnog odnosa nije moguć u situaciji kada su stranke u teškim i poremećenim odnosima, posebno kada vode postupak radi diobe bračne stečevine.

I prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci broj Rev-820/2005 proizlazi da niti jedan poslodavac nije dužan trpjeti u radnom procesu radnika u kojeg opravdano nema povjerenja i koji mu svojim postupcima bez obzira na njihove uzroke, nanosi izravnu štetu odnosno koji bi ubuduće mogao jednako tako postupiti i kršiti svoje obveze iz ugovora o radu. Dakle, za dopuštenost izvanrednog otkaza dovoljno je da se utvrdi, što se u konkretnom slučaju učinilo, da je poslodavac zbog određenog ponašanja radnice izgubio povjerenje u nju što je osobito važna činjenica zbog kojeg nastavak radnog odnosa nije moguć. Odnosi poslodavca i radnika po članku 107. stavku 1. ZR-a procjenjuju se po objektivnim pokazateljima na temelju kojih se može zaključivati je li nastavak radnog odnosa uopće moguć ili nije.

I Vrhovni sud Republike Hrvatske također u svojoj odluci broj Revr-69/2008 navodi da se fizički napad na neposrednog rukovoditelja za vrijeme trajanja radnog vremena ne može ničim opravdati i po ocjeni tog suda predstavlja tešku povredu obveze iz radnog odnosa kojom poslodavac gubi povjerenje u tužitelja radnika te kada se uvažava sve te okolnosti pravilna je ocjena prvostupanjskog suda da nastavak radnog odnosa tužiteljice kod tuženika nije moguć.

Da nastanak radnog odnosa među strankama nije moguć proizlazi i iz činjenice da tužiteljica nije ni tražila vraćanje na posao već sudski raskid ugovora o radu.

Žalbeni razlozi da bi tužiteljica bila nesporno suvlasnica obrta su irelevantni, bez obzira što se suvlasništvo ne može steći samom činjenicom braka, već i što će se ti odnosi razriješiti temeljem odredaba Obiteljskog zakona te Zakona o obrtu, ali to ne utječe na status koji supružnici imaju u obrtima, društvima i koncernima već isključivo ovaj spor treba sagledati s pozicije uloge koje su stranke imale isključivo kao poslodavac i radnik.

Kako žalbenim navodima tužiteljice nije dovedena u pitanje pravilnost utvrđenja suda prvog stupnja to je žalba tužiteljice odbijena kao neosnovana, a prvostupanjska presuda potvrđena kako u odluci o glavnoj stvari tako i troškovima postupka temeljem članka 368. ZPP-a.

U Splitu 27. veljače 2020.

Predsjednik vijeća:

Luka Grgat, v. r.